

Intro

Bij de winterdrink zorgden ze voor een fantastische ambiance. Het kernteam heeft ze dus alvast geboekt voor de zomerdrink.

In deze editie:

Updates en informatie van Inge Melis, onze buurtcoach.

Een verslagje van de winterdrink en foto's van tevreden bezoekers.

Alex onze buur en stadsgids schrijft over Theodoor Teichmann (1788-1867): "Van onbekend naar een bekende op een 200 jaar oud schilderij."

Hun werk is nooit gedaan - het lief en leed van een conciërge in onze buurt.

Frank Mahieu verdiept zich weer in de herkomst van straatnamen.

Restaurant MINERVA
goede wijn behoeft geen krans, maar, de fles is leeg

Rondleiding OPERAgebouw, wat gebeurt er achter de schermen?

Een nieuw kunstwerk is verschenen in het park.

Voor het Kernteam
NELLY BONGERS

Inhoud

Intro.....	1
Inhoud.....	2
Activiteiten Buurtkring Hertoghe.....	3
De winterdrink in het Hertoghe park.....	5
Een bezoek ACHTER DE SCHERMEN van het OPERA gebouw.....	9
Nieuws van de buurtcoach.....	13
Franse straatnamen in Antwerpen.....	16
Onze burens RESTAURANT MINERVA in de Karel Oomsstraat.....	17
Onze burens CHRISTEL VERLINDEN, conciërge van residentie Louise Marie.....	18
Geschiedenis van de buurt - Alex Elaut.....	20
Frieda Van hak naar tak.....	40
In ons park.....	41
Fotohoek.....	43
In de buurt.....	45

Activiteiten Buurtkring Hertoghe

Gegidste wandeling den Botaniek – zaterdag 9 mei om 10u30

Deze oase van rust middenin de stad is ontstaan uit de kruidentuin van het naburige St. Elisabethziekenhuis. We overlopen de rijke geschiedenis tot op heden en genieten van de kunstwerken en de +/- 2000 planten.

3

Inschrijven kan via mail naar inge.melis@nottebohm.be.

Je schrijf dan tevens **€ 5,00 per persoon** inschrijvingsgeld over op rekening **BE79 7390 2137 2333** van **Kristin van**

Orshaegen, met vermelding "botaniek + naam en aantal personen"

Afspraak om 11u00 aan de ingang van de serre Leopoldstraat 24, Antwerpen

Aquarellen met Frank

Vrijdagen 1 en 29 mei, 12 en 19 juni
en uitzonderlijk ook op donderdagen
14 mei en 25 juni

telkens om 15u00 in "de Ceder"

Nottebohm Wzc

Kan je al aquarellen? Of wil je het leren?
Je bent welkom!

Handwerkclub

Wil je zelf handwerken, of kom je gewoon voor een kop koffie en een babbel?

Iedereen welkom! elke dinsdag om 15u00
in "de Brabozaal" Nottebohm Wzc

Koffie Hertoghe

24 april, 29 mei, 26 juni, 31 juli
telkens om 15u00 in "Café Biart" Nottebohm
Wzc.

Samen kletsen bij een kop koffie en gebak?
Da's gezellig de week afsluiten.

Uitnodiging Zomerse drink
Zondag 21 juni 2026
 om 14u00 in Domein Hertoghe
 met muziek van de
Musicdream Dixie - Jazz and Streetband

**Kernteam Buurtkring Hertoghe wenst u
 een prachtige zomer!!!**

Om de vakantie goed in te zetten
 nodigen we je uit voor een

**Zomerse drink op zondag 21 juni
 van 14u00 tot 17u00**

in ons buurtpark Domein Hertoghe

Met muziek van **Musicdream Dixie - Jazz- & Streetband**
 een fris drankje, iets om te knabbelen
 en veel inspirerende ontmoetingen

Tot dan, en breng zeker je burens mee!!!
*Kristin, Berthy, Nelly, Monique, Frank,
 Annemie, Christina, Alex, Lea, Ria & Inge*

Met steun van district Antwerpen en Nottebohm Wzc

District
 Antwerpen

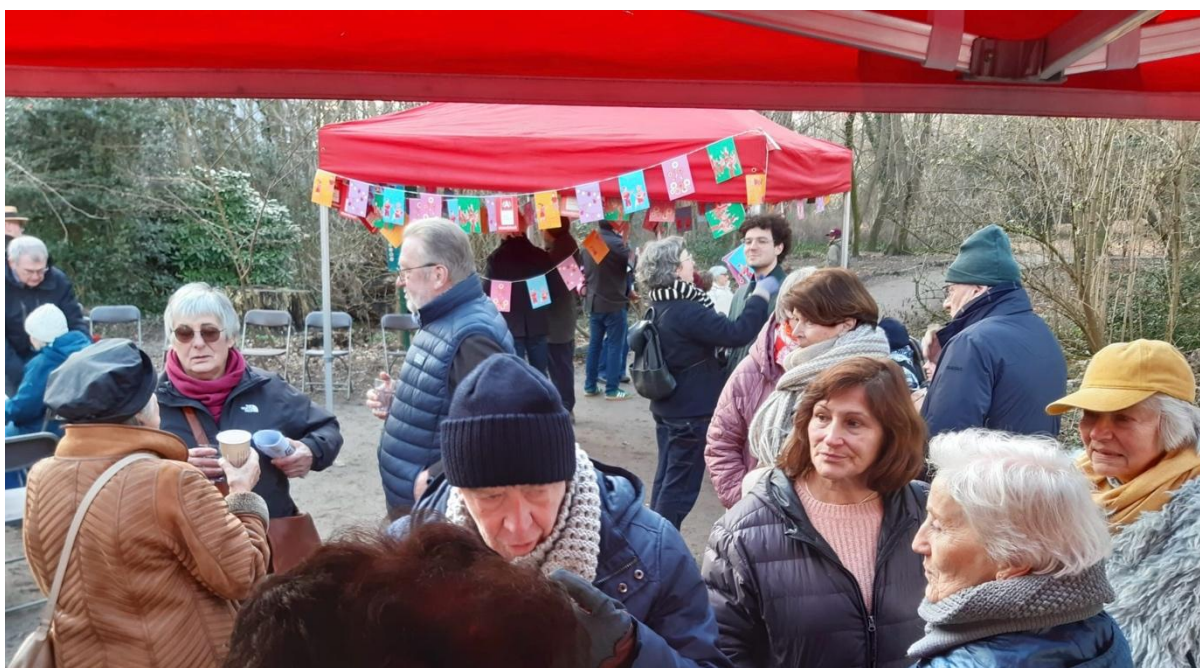

ZET ONZE VOLGENDE ACTIVITEITEN ALVAST IN JE AGENDA

- zaterdag 25 juli om 15u00: zomerconcert met "18+ band"
- Zaterdag 15 augustus: moederdagconcert "au Bal Mystique"

De winterdrink in het Hertoghe park

Met de Musicdream Dixie - Jazz & Streetband

5

Vijf uitstekende muzikanten brachten muziek die aanleunt bij de "good old fifties". Jazzy blues met vitaliteit en zang. Niet alleen heupen wiegden er waren serieuze danspogingen en iedereen met een beetje muziekgevoel had een glimlach op het gezicht.

ze oogsten enthousiast handengeklap

Vorbereiding en uitvoering van een buurtfeest vereist heel wat werk en toewijding, vooraf, achteraf en tijdens. Naast het zichtbare werk, het plannen en voorzien van een natje en droogje, is er de aanvraag en de correspondentie met de stad. Opstelling en afbreken van de tafels, stoelen...

Uit het verslag van een kernteam meeting:

"Flyeren: rond 12/1

"soep: erwten, wortel/pompoen (Kristin)

glühwein: Monique zorgt voor de wijn

chocolademelk: Inge heeft nog 6 l melk(?)

Annemie zorgt voor chocolade en tuc koekjes

Monique zorgt voor crackers

Inge zorgt voor de uitnodigingen

start:

10u soep maken

13u opstellen

14u start"

Vlnr: even pauze voor de band; de warmste hoed uit de kast gehaald; Ria: "Sorry Chrisja, de glühwein is op."

7 l chocomelk, 9 l warme wijn (om half 4 al op), 9 l pompoensoep en 9 l erwtensoep vervolmaakten deze zondagmiddag ervaring.

*Uitwisselen van de laatste nieuwtjes tussen de **G** en de **H**.
Vorige edities van de Hertoghe Actueel kregen veel aandacht.*

Noteer alvast, **zondag 21 juni**, Hertoghe park **zomerdrink**.

Een bezoek **ACHTER DE SCHERMEN** van het **OPERA** gebouw

georganiseerd door het kernteam

Onze groep, die niet groter mocht zijn dan 20, werd getrakteerd op een verrassende rondleiding.

9

In 2014 fuseerden **de Vlaamse Opera** en het **Koninklijk Ballet Vlaanderen** tot één organisatie, bekend als het **Kunsthuis Opera Ballet Vlaanderen** en werd zo de grootste cultuurinstelling van Vlaanderen.

Sinds 1 maart 2026 gaat het **Antwerps Symfonieorkest en Opera Ballet Vlaanderen** verder als één organisatie omvattend de disciplines opera, dans en symfonische muziek. Beide orkesten blijven bestaan en behouden hun eigen specifieke takenpakket.

Hun programmering blijven ze echter voorlopig onder hun huidige namen presenteren. Nieuwe namen, logo en huisstijl zijn gepland voor seizoen 2028-2029.

Opera Ballet Vlaanderen is werkzaam op verschillende locaties. Ze werken: bureaus, podia, repetitielokalen, ateliers... en spelen in de operagebouwen te Gent en Antwerpen en in het theater 't Eilandje te Antwerpen.

Een goed bewaard geheim is dat er een vierde locatie bestaat. In ateliers in Zele, halverwege tussen Antwerpen en Gent, wordt gewerkt aan rekvisieten - de meeste zijn hier ook opgeslagen. Het decoratelier daar is 2837m² groot en herbergt: sociale voorzieningen, burelen, metaalwerkplaats, een schildersatelier, schrijnwerkerij, rekvisietenatelier en magazijnen voor podium, rekvisieten en kostuums.

Vakmensen aan het werk in Zele

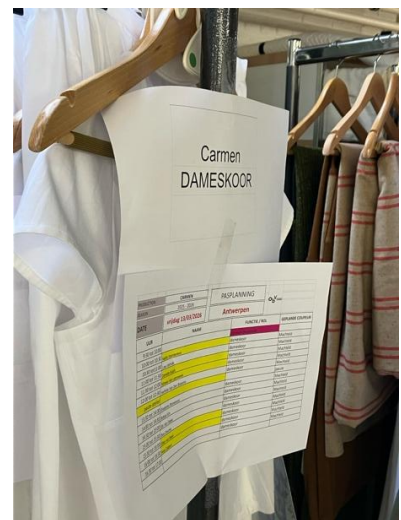
Een kijkje achter de schermen, een vloek of een zegen?

Hoe noemen we het, het podium, het toneel, de planken, de bühne, onze gids gebruikte steeds 'de scène'.

Ten tijde van ons bezoek stond Nabucco op het programma.

Sommigen van onze groep hadden het al gezien, anderen nog niet. Een discussie ontspon zich of de tour niet iets van de magie rond een voorstelling wegneemt.

We zouden gaan zien hoe decors werken, hoe licht wordt gestuurd, hoe acteurs zich voorbereiden... Het lijkt een beetje op het onthullen van een goochelnummer. Waardeer je een voorstelling meer als je weet hoeveel vakmanschap erachter zit? Anderzijds, je let meer op details die je anders zou missen. Er werd besloten dat ondanks het feit dat je weet hoe het werkt je je toch zal laten meeslepen.

vlnr: op de scène: hoefijzervorm en open loges zorgen voor een goede akoestiek, het rode doek vóór de scène weegt 400 kg., er zijn TVs voor de spelers en de dirigent; snel omkleden achter de coulissen; pas- en coupeur planning voor het koor

De voorbereiding van een opera kan tot 3 jaar in beslag nemen, wanneer is iedereen beschikbaar, contracten moeten dan opgesteld. Achter de producties schuilt een heel radarwerk. De artiesten repeteren en ondertussen wordt er in de ateliers aan decors, rekwisieten en kostuums gewerkt.

Er zijn 400/450 personeelsleden in vaste dienst: technici, ICT-specialisten, naaisters, onthaal, keukenpersoneel, grimage, het koor, kappers...

11

Om te voorkomen dat vlooien, motten of schimmel op kostuums en schoenen komen door temperatuurschommelingen is een constante temperatuur van 18°C nodig om ze goed te kunnen bewaren. Schoonmaken voor delicate stukken, die niet vaak, of niet, gewassen mogen worden, gebeurt met wodka, etherische olie en water.

Hoe het werkt: verstuif met een fijne plantenspuit een mengsel van 1/3de wodka en 2/3de water en een paar druppels van je favoriete etherische olie op de kleding. Wodka doodt de bacteriën die nare geuren, zoals zweet, veroorzaken en het verdampt snel zonder geur achter te laten. Wat je al niet leert achter de schermen.

Na de voorstellingcyclus worden de kostuums opgeslagen, doorverkocht of verhuurd.

Uit dozen verschenen lidtekens, plastic voedsel (vers voedsel is taboe) pruiken, snorren en nog allerlei andere zaken (op foto's boven zag u al namaakbloed, een visgraat). Er komt veel water kijken bij Nabucco. De schoenen moeten droog zijn voor de volgende voorstelling.

"Weet je wat je gezien hebt?" Deze vraag uit Parsifal, de opera van Richard Wagner waarmee ze dit seizoen openen, vormt het kernthema van 2025-2026.

De poster wil je laten nadenken over wat je ziet op het podium en in de wereld, verwacht niet alleen dat je kijkt. Begrijp, voel en onthoud wat je ziet. Kunst verandert je perspectief als je er echt bij stilstaat. Het is niet alleen vermaak, maar iets dat emoties en inzicht oproept.

Het startsein voor een voorstelling wordt gegeven door de voorstellingleider: "Alles in orde, iedereen klaar ...? "GO"!"

Nog een paar weetjes.

Uit de tijd dat bezoekers met paard en koets naar het theater kwamen stamt de wens "veel merde". Veel paardenpoep voor de deur betekende dat er veel publiek was en dus een succesvolle voorstelling.

Bij binnenkomst in het Operagebouw worden we in de hal meteen geconfronteerd met een prachtige, neoklassieke, weelderige uitstraling.

Links en rechts in de hal lezen we Cour en Jardin. Dit zijn de gebruikelijke termen om rechts en links aan te duiden in theaters.

Er stond een theater in de 17de eeuw tussen het Louvre en de Tuileries, de tuinen lagen links van het podium (Jardin) en de binnenplaats rechts (Cour).

NELLY BONGERS

Nieuws van de buurtcoach

De *activiteiten in Nottebohm* die ook toegankelijk zijn voor de buurt blijken goed in te spelen op de nood van enkele burens. Alle activiteiten hier benoemen waarvoor ook de buurt welkom is zou ons te ver leiden, maar als je interesse hebt, check dan vooral maandelijks onze [huiskrant Nottebohm Actueel op de website](#) waar je ook maandelijks de buurt en cultuurkalender terugvindt.

Wil je deze ook graag digitaal ontvangen dan kan je je hiervoor inschrijven via deze [link](#) maar hij is ook terug te vinden op de [website](#).

Daar vind je trouwens ook de voorbije edities van de [Hertoghe Actueel](#) terug.

Onduidelijkheden of vragen? Stel ze gerust.

Welkom op *burendag vrijdag 15 mei*. Onderstaande activiteiten zijn open voor iedereen. Inschrijven kan via inge.melis@nottebohm.be - 0485 23 05 31

Burendag 15 mei: authentiek snoepkraam & concert Tom Helsen

Uitnodiging Burendag vrijdag 15 mei om 14u30

Ter gelegenheid van burendag nodigt Nottebohm Wzvc u uit om eens nostalgisch terug te blikken op een bezoekje aan de snoepwinkel uit grootmoeders tijd.

Daarna genieten we samen van een mooi huiskamerconcert door Tom Helsen, u wellicht gekend van 'Sun in het eyes'

14u30: authentiek snoepkraam

Sodexo trakteert u op een zakje fijne snoepjes uit het gamma. Er is ook gelegenheid tot aankoop.

15u00: concert Tom Helsen

*U bent van harte welkom op deze burendag in Nottebohm Wzvc, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen
Vraag aanmelden via inge.melis@nottebohm.be*

14

Burendag 15 mei onthulling schilderij Theodoor Teichmann

Onthulling schilderij Theodoor Teichmann vrijdag 15 mei om 19u00

aangekocht door Pierre Van Diest, Jean Bastiaens & Raf D'haen met de intentie dit historisch belangrijke werk voor onze buurt toegankelijk te houden en het in Nottebohm Wzvc te exposeren

Verwelkoming door Charles Nottebohm
Korte toespraak door de initiatiefnemers

Woordje door Frieda Schuyten

portret van een onbekende man meer dan 85 jaar in familiebezit

Presentatie door Alex Elaut

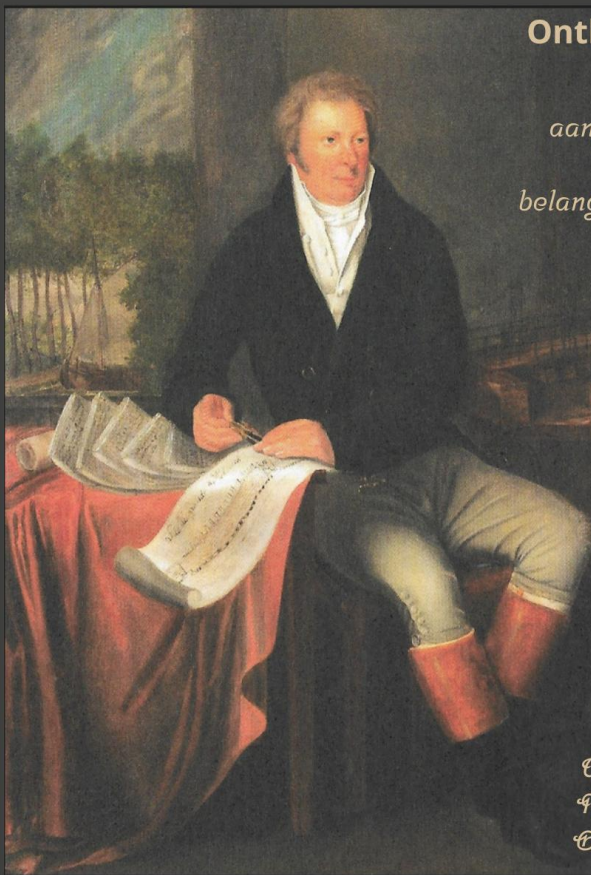
contextuele situering van het schilderij met de nadruk op de sociale geschiedenis van onze buurt

Onthullingsmoment

Dankwoord door de initiatiefnemers

Feestelijke receptie

*U bent van harte welkom op deze onthulling in Nottebohm Wzvc, Biartstraat 2, 2018 Antwerpen
Vraag aanmelden via inge.melis@nottebohm.be*

Zaterdag 21 juli – Zomerfeest met concert '18+band

Tuin of Café Biart - Nottebohm Wzc 14u30

18+ is in tegenstelling tot wat enige deugnieterij doet vermoeden de groepsnaam van onze akoestische live band. Dit combo van "18 snaren plus stem" stript op soms enigszins ondeugende wijze evergreens en Golden Oldies van de jaren '20 tot nu.

Het trio, bevolkt door zanger en gitarist Herman Dils, mandolinist & gitarist Sfen Van Staeyen en celliste Caro Chapelle, voegt hun mooie klanken "plus stem" samen tot een warme muzikale som, met veel zang, gitaar, manouchegitaar, mandoline & cello.

Enkele organisaties hebben hun thuisbasis in Nottebohm gevonden waardoor de activiteiten ook toegankelijker zijn voor de burens.

Parkinson Contactgroep "Groot Antwerpen"

bijeenkomsten in Nottebohm - inschrijven verplicht - Info of interesse in activiteiten van de [Parkinson Contactgroep](#)?

Coene Maria, GSM 0499 18 68 81 of mail coenemaria@telenet.be

Raymond Thilemans, GSM 0475 42 52 29 of ray.thilemans@parkinsonliga.be

De Vlaamse Actieve Senioren "Antwerpen Centrum"

bijeenkomsten in Nottebohm

Info of interesse in [activiteiten van Vl@s](#)?

Gerda De Ryck, GSM 0496 52 40 82 of mail: vlasantwerpen@gmail.com

INGE MELIS

Coördinator Wonen en Leven Nottebohm WZC

Buurtcoach Hertoghe

T 0485 23 05 31 (kantooruren - niet op woensdag)

NOTTEBOHM
Care

Biartstraat 2 - 2018 Antwerpen
www.nottebohmwoonzorgcentrum.be | inge.melis@nottebohm.be

Franse straatnamen in Antwerpen

Met de nodige nostalgie vertel ik dit keer mijn ervaring met Franstalige Antwerpenaren en hoe zij voor sommige straatnamen Franse vertalingen hebben. Ik hoor onze buurvrouw ze nog gebruiken. Soms moest ik ook twee keer nadenken voor ik snapte over welke straat het ging.

Ik zet ze gewoon op een rijtje. In het volgende nummer krijgen jullie de Nederlandse equivalenten. Ik heb op welgeteld één plaats in Antwerpen nog een Straatnaambordje in het Frans gevonden: Rue du temple/Tempelstraat (tussen Oude Koormarkt en Handschoenmarkt).

16

En hier is dan een lijst 'chique' straatnamen:

- 1- Rue des peignes
- 2- Place Verte
- 3- Rempart des béguines
- 4- Rue Porte Saint-Georges
- 5- Rue du vallon vert
- 6- Rue des tanneurs
- 7- Rue de la cour des arbalétriers
- 8- Rue du compromis
- 9- Rue du bien-être
- 10- Rue d'assaut
- 11- Rue de la brèche
- 12- Rue du péage
- 13- Rue des escrimeurs
- 14- Rue du berceau
- 15- Rue des menuisiers
- 16- Rempart des Frères Mineurs
- 17- Rempart Sainte Cathérine

En tot slot nog een ongeloofwaardig verhaal. De Oudaan. De meest aanvaardbare verklaring is 'dodane', ofwel ezelsrug, een technische term voor afdamming. Het verhaal gaat dat het vertaald werd als 'Rue du vieux coq'. En als 't niet waar is, dan is het toch goed gevonden ...

In de volgende H.A. geef ik de vertalingen!

Onze buren RESTAURANT MINERVA in de Karel Oomsstraat

Goede wijn behoeft geen krans, maar, de fles is leeg.

Het volgende wildseizoen gaat Restaurant Minerva niet meer halen. Zaakvoerders Philip Iserbyt en An Feyens besloten om er na 28 jaar een punt achter te zetten. De zaak is een klassieker in het Antwerpse restaurantlandschap, vooral bekend om zijn wildgerechten.

17

“Met een mengeling van trots en weemoed laten wij weten dat Restaurant Minerva vanaf 1 mei 2026 de deuren sluit”, laten Philip en An weten. “Achtentwintig jaar geleden begonnen we met een droom. Geen zekerheid, geen draaiboek, alleen passie, overtuiging en de hoop dat mensen zich hier thuis zouden voelen.”

Restaurant Minerva bevindt zich in een door hen omgebouwd garagepand van 1936 - waar de Minerva's werden hersteld - op een boogscheut van de oorspronkelijke autofabriek Minerva, een levende legende in Antwerpen.

Wat gaat er gebeuren met hun beroemde eendenpers?

Wordt hun befaamde gerecht, 'Caneton Rouennaise', de geperste Barbarie-eend straks thuis op hun keukentafel getrancheerd en geperst? Ik zal er meer over te weten komen voor een gepland artikel in de Hertoghe Actueel zomer-editie.

Onze buur **CHRISTEL VERLINDEN**, conciërge van residentie Louise Marie

Hun werk is nooit gedaan. Maak kennis met Christel.

Met gevoel voor humor staat Christel mij een foto toe van haar tuingereedschap én haar schaduw.

In 1846 richtte **Constance Teichmann** (1824-1896), dochter van gouverneur Theodoor Teichmann, het **kinderziekenhuis Louise Marie** op, genoemd naar de eerste Belgische koningin.

In 2021 verrees hier, tegenover zwembad Wezenberg, residentie Louise Marie; Louise en Marie, verbonden met een imposante glazen wand. De ondergrondse parkeergarage van 4000 m² is verdeeld over 3 verdiepingen; in- en uitgang aan de Karel Oomsstraat. Een zee van fietsen wordt bewaakt door camera's die eveneens de hal, de garage en de populaire fitness (met douche) in de gaten houden.

Louise is de linkse bouw, met adres Karel Oomsstraat en Marie heeft Desguinlei als adres. Samen zijn ze goed voor een 200-tal appartementen verdeeld over 14 verdiepingen. Louise is het grootste met 4 dakappartementen, Marie heeft er 2.

Op aanraden van bewoners Guido en Sonja zocht ik Christel op.

Het is me nogal wat, conciërge zijn voor zoveel appartementen en hun bewoners - verhouding eigenaars-huurders is ongeveer 60-40%. Het lijkt mij een cruciale, maar vaak onderschatte functie.

Christel leidt me rond en babbelt honderduit. Het sociale aspect van haar beroep mag niet onderschat worden.

Christel:

"Er is een goede sfeer in dit mooie project. Er is een bewoners Whatsapp groep. Een groepje vrijwilligers helpt mij bij het buitenzetten van de vuilcontainers en er is een actief feest-comité. Bewoner Raf D'haen heeft de bekleding van de nutskast aan de Karel Oomsstraat geïnitieerd, met foto van en tekst over Constance Teichmann.

Er wordt van conciërges verwacht dat ze een grote mate van pro-activiteit tonen. Het is belangrijk om op de kleine details te letten. Lekdetectie om maar iets te noemen. Het gebouw door en door kennen stelt mij in de gelegenheid om gevaren te herkennen en daardoor problemen te voorkomen.

19

Kleine herstelwerkzaamheden doe ik vaak zelf. Tuinieren doe ik graag en het maakt me zichtbaar en toegankelijk voor de bewoners. De liften zijn vaak snel vuil, de poetsdienst is dagelijks aanwezig, maar mijn *swiffer* staat ook altijd klaar."

Plotseling komt er met stevige pas een horde kantoorpersoneel voorbij. Ze zijn op weg naar AH voor een lunch uithaal. Achter de gebouwen omlopen is legitiem toegestaan voor niet-bewoners. Het pad wordt veel gebruikt door hondenwandelaars op weg van en naar het park.

"Dat ik als conciërge in het gebouw woon heeft zijn voor- maar ook zijn nadelen. Mijn uren zijn 8.00 tot 17.00 en een lange pauze van 3 uur op dinsdagmiddag. Maar, mijn telefoon staat altijd aan. Als er een alarm afgaat ben ik natuurlijk zo snel mogelijk present. Er is geen prikklok voor conciërges. Het is een 24/7 taak, altijd in touw - vaak onzichtbaar."

Een haiku van het net geplukt:
Stille hal bij nacht
De conciërge luistert
Sleutels rinkelen

Er is nogal wat verloop door overlijdens, tijdelijk hurende expats, jonge koppels die een woning kopen. Dat brengt altijd werk met zich mee. Guido en Sonja maken deel uit van de bewoners die Christel "op handen dragen" en haar "enorm appreciëren".

Christel is happy, met haar appartement en de waardering die ze krijgt voor haar werk.

Nog de bekende laatste vragen:

Wat ligt er op het nachtkastje?

Niets. Ik ben niet zo'n lezer.

Ik ben wel gek op kruiswoordpuzzels.

Wat is je *guilty pleasure*?

Niets zoets. Voor mij graag hartig: kaas, olijf...

Wat staat er op de *bucket list*?

Niets. Ik pak het leven zoals het komt en probeer zoveel mogelijk te genieten van mijn familie en vrienden en de mooie dingen die de natuur ons biedt.

Bedankt voor je tijd Christel.

Uw vliegende reporter

NELLY BONGERS

20

Geschiedenis van de buurt – Alex Elaut

Theodoor Teichmann (1788 – 1867)

VAN ONBEKEND NAAR EEN BEKENDE OP EEN 200 JAAR OUD SCHILDERIJ

Enkele jaren geleden liet Mevrouw Frieda Grimbers-Schuyten me een geschilderd portret zien van een man. Op het eerste zicht leek het ongesigneerde schilderij zo'n 200 jaar oud. Bij de familie Schuyten is het al meer dan 85 jaar in familiebezit. Tijdens WOII en kort daarna hing het op in de ouderlijke woning op de Markgravelei. De herkomst is niet bekend.

Links van de man is een vaart te zien met bomenrij en een zeilboot. Hij heeft een passer vast met enkele bladen papier

waarop een tekening staat van een sas met twee sasdeuren. Boven de tekening staat geschreven '(Sas) de Grand Willebroeck'. Achter hem is een maquette te zien van een sluis. De geschiedenis van de sluis brengt ons bij hoofdingenieur Theodoor Teichmann bij de Waterstaat (1817-1830). Hij was verantwoordelijk voor de regio Zuid-Brabant. Hij stond in voor de modernisering voor de oude Willebroekse Vaart en ook voor de plannen tot het doortrekken van dit kanaal richting Charleroi. Van 1561 tot 1830 bleef de vaart nagenoeg ongewijzigd. Op het traject waren vijf sluizen. De

sluis van Klein-Willbroek werd verplaatst. Na de industriële revolutie echter vermeerderde de tonnenmaat van de schepen en werd het kanaal verdiept; de bruggen en sluisen werden aangepast (1829-1836). Tijdens de Belgische Revolutie in 1830 was het Sas van Klein-Willebroek de eerste plaats buiten Brussel waar de Belgische vlag werd geplant. Het was een strategische plaats. Tijdens de Boerenkrijg in 1798 is hier ook hard gevochten en in de buurt was er de laatste ontmoeting tussen prins Willem van Oranje en Graaf Egmont op 3 april 1567 met de woorden: "Vaarwel, prins zonder land. Vaarwel graaf zonder hoofd". Het is nog altijd een idyllische plek met het oude Sashuis uit de 17de eeuw.

Klein Willebroek Sas en Sashuis

Reizigers van Brussel naar Antwerpen stapten in Klein-Willebroek over van een trekschuit op een koets die hen naar Antwerpen bracht of omgekeerd.

INGENIEUR TIJDENS HET FRANSE KEIZERRIJK

Theodoor Teichmann (1788-1867) zijn roots zijn internationaal. Zwitsers, Duits, Nederlands, Schots en Frans. Door familiale omstandigheden belandde hij in Luik en kreeg er een degelijke opvoeding. In 1806 kreeg hij de kans om te gaan studeren voor ingenieur aan de Ecole Polytechnique te Parijs en aan de Ecoles des Ponts et Chaussees. In 1812 kwam hij in Antwerpen terecht om toezicht te houden op de infrastructuurwerken van Napoleon. Het bezoek van Napoleon Bonaparte aan Antwerpen tussen 18 en 20 juli 1803, had grote gevolgen. Hij had de bedoeling van Antwerpen één der grootste handels- en oorlogshavens te maken. In de twee volgende jaren zagen de Antwerpenaren belangrijke werken uitgevoerd, waarvan zowel

Franse als Zuid-Nederlandse ingenieurs en architecten aan meewerkten. De Franse Ingenieur J.N. Mengin werd in 1803 hoofdingenieur van Bruggen en Wegen voor het Departement van de Twee Neten. Mengin had twee à drie ingenieurs in dienst. De Stad Antwerpen en haar nabije omgeving was tijdens de periode van het Eerste Keizerrijk één van de belangrijkste maritieme arsenalen in Europa. Voor de ingenieurs was het ook de gelegenheid om nieuwe uitvindingen te testen en aan te wenden. Er werd in de Franse havens met torpedo's, kleine duikboten en brandraketten geëxperimenteerd. In Antwerpen werden gierbruggen en semaforen geplaatst. Zo stond er één op de ontmantelde toren van de Sint-Michielsabdij. In 1807 werden 8 semaforen geplaatst tussen Antwerpen en Vlissingen. De afstand tussen de verschillende posten was 8 km. Er werd tweemaal per dag geseind. Semaforen zijn maritieme telegrafien, bestaand uit een verticale mast, waarop drie beweegbare armen worden vastgemaakt. Theodoor Teichmann overhandigde een verslag over deze metaforen aan zijn oversten in 1814. Onder het Verenigd Koninkrijk zal hij de dokken (later Bonaparte en Willemdok) verder afwerken.

J.N. Mengin, Versailles, particuliere verzameling

Prent van de Antwerpse Sint-Michielsabdij in 1747

Constructie van de Linijschepen in 1807. Op de ontmantelde toren van de Sint-Michielsabdij staat een semafoor.

3. Gezicht op de constructie van de linijschepen. Op de toren van de St.-Michielsabdij werd een semafoor aangebracht, na 1807 (tekening, Kon. Bibl. Albert I, Prentenkabinet, E4c).

Ontwerptekening van een semafoor

12. Semafoor (Uit M.J. SGANZIN, *Programme ou résumé des leçons ... o.c.*, atlas, dl. III, pl. 180, fig. 801 (detail).

801. (page 227)

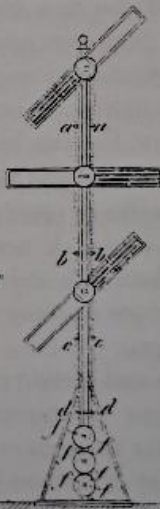
Sémaphore.

B. Suite des détails.

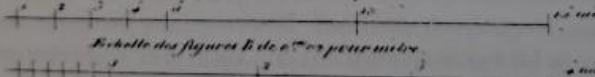
Il reste mis à terre pour la manœuvre des ailes.

A. Elevation.

Echelle de la figure A de 0^m 50 pour mètres

Echelle des figures B de 0^m 05 pour mètres

De bezoeken van Napoleon aan Antwerpen werden vastgelegd op grote schilderijen. Het meest bekende is de intrede van Napoleon Bonaparte als eerste consul van Frankrijk op 18 juli 1803 door Matthieu-Ignace van Bree geschilderd. De locatie is het Bierhoofd aan de Schelde. Hij maakte hiervoor 119 schetsen van notabelen. Zowat 80 officieren, 1000 manschappen en 1.080 escortepaarden begeleidden de consul en moesten gehuisvest worden. Er was ook een erewacht van 62 ruiters, jonge mannen uit de rijke burgerij van Antwerpen. De schoonbroer van J.F.F. Biart was er ook bij. Zijn eresabel berust nu in de collectie van het MAS. Het grote schilderij wordt bewaard in Versailles. Een kleinere kopie kun je bewonderen in het MAS. Vermeldenswaard is dat de ingenieurs van Bruggen en Wegen mee op de eerste rij staan. In de volgende tien jaar speelden ze een belangrijke rol in de uitbouw van de oorlogshaven. Theodoor Teichmann staat er nog niet tussen. Hij trad in dienst als aspirant-ingenieur vanaf 21 oktober 1812 in de Dienst van maritieme werken, maar vooral voor de afwerking van de droogdokken achter het Grote Dok.

Intrede van Napoleon Bonaparte op 18 juli 1803 (collectie Versailles).

Detail intrede van Napoleon Bonaparte

Napoleon heeft vier bezoeken gebracht aan Antwerpen. Minder bekend is het schilderij van het bezoek van 30 april 1810 van Napoleon Bonaparte en Marie-Louise. Het is geschilderd door Louis Philippe Crépin. Hierop is de aankomst aan de Houtkaai te zien. Napoleon komt kijken naar de vordering van de infrastructuur werken. Antwerpen heeft in 1809 een mislukte aanval van de Engelsen gekend. De vestingwerken moesten versterkt worden. In 1814 werd Gouverneur Lazare Carnot naar Antwerpen gestuurd. Antwerpen was in staat van beleg. Pruisische, Engelse en Zweedse legers zijn op komst. Er werden harde maatregelen getroffen. Er kwam een hoge belastingheffing en de voorsteden van Antwerpen moesten afgebroken worden. Er werden 26 notabelen gevangengezet in de citadel totdat de families de belastingen hadden betaald. Ouderen en mensen zonder inkomen werden uit de stad gezet en zijn zo uitgehongerd of gestorven van de kou. Het was terug een schrikbewind. Wie niet kon betalen werd naar de galeien gestuurd. En toch werd later in Borgerhout een monument opgericht voor Carnot en zelfs een straatnaam gegeven omdat er een huizengroep niet is afgebroken. Als tegemoetkoming moesten deze bewoners wel meehelpen aan de bouw van de

retranchementen. De kronieken zijn verdeeld over deze mysterieuze figuur Carnot. Op 18 juni 1815 werden Napoleon en de Franse legers verslagen te Waterloo. Een nieuw tijdperk voor de ingenieurs.

Bezoek Napoleon Bonaparte op 30 april 1810 aan Antwerpen (collectie Institut de France, Bib. Thiers, Parijs)

VAN INGENIEUR NAAR GOUVERNEUR

Theodoor Teichmann huwde Jeanne Cooppal op 6 december 1814. Zij stierf echter al in 1816. In 1818 trouwde hij met haar zus Marie-Antoinette Cooppal. Zij waren dochters van de directeur van de buskruitfabriek in Wetteren. Theodoor was protestant maar zal zich omwille van de liefde bekeren tot het katholicisme. Hij bleef echter maar een 'lauwe' katholiek volgens zijn kleindochter Marie Belpaire. Hij was ook nooit aanwezig op communiefeesten. Het gezin kreeg vier dochters waarvan de ongehuwde Constance de bekendste werd door haar liefdadigheid en mecenaat in de culturele wereld.

Het gezin woonde verschillende jaren op de hoek van de Oever en Sint-Jansvliet in soms turbulente periodes van machtswisseling. In 1830 sloot hij zich aan bij de Belgische Revolutie en werd interim minister van Binnenlandse Zaken,

interim gouverneur van de Provincie Antwerpen en gouverneur van 1845 tot 1862. Hij was ook nog senator en volksvertegenwoordiger. Tijdens zijn ambt als gouverneur (1845-1862) woonde de familie Teichmann in het Gouvernementsgebouw op de Schoenmarkt. Hij was gekend als een gastvrij en vrolijk man. De dochters genoten van de concerten en bals die door de gouverneur werden gegeven.

Het hoge huis met luiken rechts is de woning van de familie Teichmann aan de Sint-Jansvliet

*Schoenmarkt - Gouvernementsgebouw
(collectie Felixarchief PB#1603)*

28

*Theodoor Teichmann als gouverneur van de
Provincie Antwerpen (collectie
Provinciebestuur)*

DE MARKGRAVELEI EN OMGEVING

In 1845 werd een nieuw zomerlokaal gebouwd voor de Société Royale d'Harmonie in wat we nu het Harmoniepark noemen. Het was de ontmoetingsplaats van de beau monde van Antwerpen om naar concerten te komen luisteren. Vanaf 1875 werd het Warandepark heringericht op vraag van voornamelijk Duitse bewoners rond het park. Het is nu het Koning Albertpark.

De familie Teichmann huurde eerst een buitenverblijf (1833) in de Markgravelei op de hoek van de huidige Lokkaardstraat en in 1844 kochten zij het lusthof 'Bakkerstoren' op het Leyeinde.

Nu nog gedeeltelijk het domein Hertoghe. De omgeving van de Markgravelei werd de bakermat van de families Teichmann, Belpaire en Hertoghe.

Lusthof Hoek Lokkaardstraat-Markgravelei, verbouwd in 1899 en 1909. (Afgebroken)

Percelen 1875-1876-1877. Bakkerstoren. Aangekocht door Th. Teichmann in 1844 (gedeeltelijk domein Hertoghe).

De toren van 'De
Bakkerstoren' in 1885
(privé collectie)

Société Royale d'Harmonie in 1867

CONSTANCE TEICHMANN (1824-1896) - ANTWERPENS GOEDE ENGEL

Wanneer we haar naam vernoemen denken we aan muziek en kunst. Haar vader Theodoor Teichmann speelde viool op een Stradivarius en Constance trad op als sopraan en speelde orgel en piano. Edgar Tinel, Peter Benoit en Emile Wambach behoorden tot haar kennissenkring. Het is echter op caritatief vlak met de stichting van de kinderkliniek Louise-Marie dat ze tot vandaag voortleeft in het collectief geheugen van de Antwerpenaar. De kliniek was eerst op de Tabaksvest gehuisvest om in de jaren vijftig te verhuizen naar een moderne huisvesting op de hoek van de Desguinlei en de Karel Oomsstraat (1959-1997). Het huidige appartementsgebouw getuigt nog met de naamgeving aan deze periode. De stichting Louise-Marie leeft voort in het Michielshof op het Kiel. De vzw steunt projecten voor kwetsbare jongeren. Het Kiel was een wijk waar in de 19de eeuw veel arme mensen woonden en waarvoor Constance Teichmann en haar nicht Marie Belpaire heel wat mooi werk verricht hebben. De familie Belpaire steunde in het Antwerpse ook nog tal van goede werken. Zoals een bewaarschool in de Van Trierstraat, een weeshuis, Sint-Camillusgasthuis met in 1909 een uitbreiding met het Constance Teichmanngesticht in de Lange Lozanastraat. Het werd het eerste ongevallenkliniek van België.

In 1860 puilden de stad letterlijk uit haar 16de-eeuwse versterkingen. In de loop van de volgende jaren moesten die plaats maken voor boulevards. De oude stadspoorten gingen één voor één tegen de vlakke ondanks negatief advies van geschiedkundige kringen. In de oude binnenstad was de tijd 300 jaar blijven stilstaan. Ook de vlieten voldeden niet meer. Het waren open riolen en een gevaar voor ziekten. Constance Teichmann, geboren aan de Sint-Jansvliet, ging zich actief inzetten voor het verzorgen van zieken tijdens de gevreesde cholera-epidemieën. In de Vlaaikensgang woonden 120 mensen met drie toiletten en één waterpomp. Eén op de vijf kinderen stierf bij geboorte door slechte hygiëne en woonomstandigheden.

BEZORGD OM HET WELZIJN VAN DE MEDEMENS

Het was niet alleen de familie Teichmann die in de buurt van het Koning Albertpark aandacht schonk aan het welzijn van de Antwerpenaar van jong tot oud.

Onder het Antwerps liberaal bestuur van de 19de eeuw werden er heel wat voorzieningen opgetrokken. Stadsscholen, ziekenhuizen, bejaardentehuizen en weeshuizen. Voor de jongens in de Durlletstraat en voor de meisjes in de Albert Grisarstraat. Twee Duitse dames richtten ook een

meisjesweeshuis in het vroeger kasteel van baron de Turck de Kersbeeck in de Lange Lozanastraat. Momenteel bekend als Pennsylvania Foundation Zorgbedrijf Antwerpen. In de Van Schoonbekestraat vierde men in 1879 het 25-jarig bestaan van het Gesticht voor Doofstommen in het 'Hof Emmaüs'. Momenteel het Koninklijk Orthopedagogisch Centrum Antwerpen'. Beetje verder in de straat werd in 1872 het eerste moderne bejaardentehuis geopend, het Gesticht Bogaerts-Torfs. De family Marsily en Joostens stichtten gezondheidscentra voor tbc-patiënten in de Kempen. Ook dokter Terwagne die op de Jan Van Rijswijcklaan woonde, leverde met dokter Victor Desguin de nodige inspanningen om de Antwerpse kinderen tijdens de zomermaanden actieve vakanties te bezorgen aan de kust en in de Kempen. Later ontstond hieruit Kindervreugd en ook nog andere organisaties. Een tuin hebben was een privéaangelegenheid tot in de 19de eeuw. Men vond enkel tuinen achter de grote herenhuizen, hospitalen en kloosters. In de nieuwe ziekenhuizen vond men het belangrijk in de 19de eeuw dat de patiënt terug op kracht kon komen in de tuin van de instelling. Er was nog veel open ruimte in de Antwerpse 19de-eeuwse gordel. Welstellende families gingen mee zorgen voor het oprichten van godshuizen voor bejaarden.

Overvolle gangen en stegen, geen riolering en zuiver water. Bijlengang in de Bredestraat (foto Felixarchief).

*Schilderij Louise De Hem. In de 19de eeuw overleed in België één vijfde van de kinderen voor hun eerste levensjaar.
(foto Stedelijk Museum Ieper)*

Constance Teichmann

Pennsylvania Foundation in de Lange Lozanastraat

Constance Teichmanngesticht in de Lange Lozanastraat

Kinderziekenhuis Louise-Marie op de Desguinlei

35

Appartementsgebouw Louise Marie (foto POLO. Architects)

Bij testament werd soms beslist dat na overlijden huisjes moesten gebouwd worden in de tuin voor behoeftige mannen of vrouwen. Een mooi voorbeeld is het godshuis L.J.J. Somers in de Wolstraat. Hij had geen kinderen en schonk veel van zijn bezittingen aan musea en goede werken. Hij was de zoon van Maria Francisca Biart.

Wij vinden het nu normaal om in de openbare parken te ravotten en te spelen op de grote grasperken. Dit was voor WOI zeker niet het geval. In een park diende men zich gedisciplineerd te gedragen. Enkel wandelen was toegelaten op de aangeduide paden en op zondag werd er geluisterd naar muziek op de kiosk. Een

melkerij zorgde voor een gezond glas melk. Dit was zo voor het Stadspark, Warandepark en het Nachtegalenpark. Het Harmoniedomein was enkel voor betalende leden. De familie Teichmann nam geregeld deel aan de concerten. Het was pas tijdens het interbellum dat de parken de nodige sportinfrastructuur kregen en openluchtzwembaden. Tot grote ergernis van sommige natuurverenigingen. In de nieuwe verkaveling van het Schotenhof in 1905 waren de heren verplicht bij de zondagse wandeling een kostuum en hoed te dragen.

DE GEBROEDERS NOTTEBOHM

De familie Nottebohm is ons niet onbekend in het Antwerpse mecenaat. Denken we maar aan het Brabostandbeeld, het verfraaien van de Grote Markt, de Nottebohmzaal op het Hendrik Conscienceplein en de oprichting van het dermatologisch ziekenhuis in de Biartstraat. Initiatiefneemster van dit laatste was Maria Nottebohm-von Laer. Weduwe van André Nottebohm. In Antwerpen waren de voorzieningen voor het verzorgen van lupuslijders heel beperkt. De patiënten werden verzorgd door zusters van de Antwerpse Congregatie van Gasthuiszusters-Augustinessen. Het huidige woonzorgcentrum Nottebohm is nog altijd onder het bestuur van de familie Nottebohm. In de gang prijken heel wat portretten en bustes van vroegere familieleden. Dieterich Wilhelm Nottebohm en Johann Abraham Nottebohm hebben zich in 1811 vanuit het Duitse Bielefeld in Antwerpen gevestigd. Zij legden zich toe op koloniale handel met name in graan, rijst, koffie en leder. De periode dat ook Theodoor Teichmann werkzaam was in de Antwerpse haven.

In de portrettengalerij van de Antwerpse gouverneurs in het Provinciehuis hangt hij als eerste Belgische gouverneur. Hij was een opvallende figuur met een grote krullende haarbos. Hij was gekend als een graag gezien, vriendelijk opgewekt figuur. In de werkkamer van Constance Teichmann hing ook een portret van de jeugdige Theodoor Teichmann.

De kunstschilder Jean Baptist Huysmans legde de eerstesteenlegging in 1856 van het Kattendijkdok vast op doek. Er staan tal van prominenten op geschilderd. Zoals Leopold I, gouverneur Teichmann en burgemeester Jan Frans Loos. Koningin Louise Marie was overleden op 11 oktober 1850 te Oostende aan tbc. Leopold I had veel aandacht voor de aanleg van spoorwegen in zijn rijk. In 1835 werd het eerste traject gereden tussen Brussel en Mechelen, slechts 22 km. Een volgende belangrijke stap was de IJzeren Rijn. Een verbinding tussen Antwerpen en Keulen, maar niet via Nederland. In 1843 werd ze ingehuldigd.

Het was een vermoeiende tocht in open wagens. Theodoor Teichmann geraakte zelfs gewond aan het oog door het afbreken van een ketting. Leopold I was Lutheraans maar Koningin Louise Marie was katholiek. De kinderen moesten katholiek opgevoed worden. Zoals ook bij de familie Teichmann. Op aandringen van Leopold I krijgen protestanten en katholieken in België dezelfde rechten. In 1835 werd de Anglicaanse godsdienst erkend. De familie Theodoor Teichmann leerde de familie Belpaire kennen via dochter Betsy (moeder van Marie Belpaire). De schoonouders van Betsy huurden een lusthof in de Rue du Robinet (nu Prins Albertlei) op de hoek met de huidige Le Grellelei. Het zijn Antoine Belpaire en echtgenote Marie Cecilia Cirez. Zij huurden van Augustin de Marbaix (zie Hertoghe Actueel nr.4, 2025), eerste burgemeester van Berchem onder Belgisch bewind van 1831 tot 1836 en ook ingenieur bij Bruggen en Wegen. Jean François Ferdinand Biart volgde hem op als burgemeester. Betsy Teichmann, zus van Constance, huwde in 1842 met Alphonse Belpaire. Het huwelijksfeest had plaats op het buitengoed van de Teichmanns in de Lokkaardstraat.

J.B. Huysmans, eerstesteenlegging Kattendijkdok 1856. Het schilderij is pas in 1866 geschilderd. (Collectie KMSKA)

THEODOOR TEICHMANN GOUVERNEUR AF

In 1862 kwam een plots einde aan het gouverneurschap van Theodoor Teichmann. Vanaf 1850 werd het politiek moeilijk in Antwerpen tussen liberalen en katholieken. Leopold I was in 1850 nog triomfantelijk onthaald maar de plannen die in Brussel gesmeed werden om van Antwerpen een nieuw militair bolwerk te maken, zorgden voor groot ongenoegen. De oude Spaanse wallen mochten wel afgebroken worden, maar een nieuw keurslijf rond de stad met poorten en vesten kon niet. Er was nog altijd de vrees van een inval van Nederland en Frankrijk. Er ontstond een front van liberalen, katholieken en

Vlaamsgezinden. Er werden 'meetings' gehouden. Hieruit groeide de Meeting partij. Volgens de regering was de gouverneur van Antwerpen te gematigd in de discussie over de nieuwe fortengordel. Hij werd ook een dagje ouder klonk het officieel. In 1862 krijgt hij zijn ontslagbrief. De familie gaat terug op de Oever wonen in de winter en in de zomer op de Markgravelei. Daar genoot hij nog 2 jaar van zijn lusthof. De grote feestelijkheden in Antwerpen voor het afkopen van de Scheldetol in 1863 heeft Teichmann als gouverneur niet mogen meemaken. Alhoewel de onderhandelingen reeds in 1857 begonnen waren en zijn deelname daarin ook wel belangrijk zal geweest zijn.

Het afkopen van de Scheldetol werd ook op de Schelde zelf gevierd. Schilderij Paul-Jean Clays. 1863. (collectie MAS)

OP 15 mei 2026 keert het portret van Theodoor Teichmann terug naar zijn geliefde buurt die voor de familie heel wat betekend heeft. Het is aangekocht van Mevrouw Frieda Schuyten door de heren Pierre Van Diest, lid van het bestuur van de vzw Louise-Marie en Jean Bastiaens en Raf D'haen, bewoners van het appartementsgebouw Louise-Marie. Het wordt aangebracht in de Nottebohmzaal van het Wzc Nottebohm, Biartstraat nr.2 te Antwerpen. U bent van harte welkom op deze onthulling. Zie uitnodiging.

ALEX ELAUT

stadsgids van Antwerpen Erfgoedonderzoek voor Hertoghe Actueel
Desguinlei 70, 2018 Antwerpen,
Tel. 0478/31.12.53 - Alex.elaut@proximus.be

Geraadpleegde werken:

U kunt meer lezen over de familie Teichmann in het boek *Constance Teichmann, Devote Diva 1824-1896*. Door Helga Van Beeck, Rita Vanderheyden en Karl Scheerlinck. Uitgeverij Luster, 2024.

Antwerpen tijdens het Franse Keizerrijk, 1804-1814, Uitgave Simon Stevinstichting, 1989.

Het Groot Geschiedenisboek van Antwerpen, Stadsarchief Antwerpen, Uitgeverij Waanders, 2010.

Antwerpen, stad van handel, Fred Vanderpoorten, Borgerhoff & Lamberights, 2024.

Van zomerverblijf tot huis in de rij, een studie over het 18de -eeuws 'Hof van Plaisantie' in de Karel Oomsstraat nr69 te Antwerpen, door Alex Elaut.

39

Oproep – wie kan er ons wat vertellen over onderstaande foto's?

Voor een collega die onderzoek doet naar de verdwenen spoorlijnen te Antwerpen Zuid verzamelen we info over onderstaande foto's. (zie ook website [Project Sporen naar Antwerpen-Zuid - De Zuidrand](#))

De kazernes aan de Kielsevest benzinstation (Araline?) © Stadsarchief Antwerpen - Felixarchief.

Kan jij ons iets over deze foto's vertellen?

Stuur dan een bericht naar alex.elaut@proximus.be of 0032.478.31.12.53

**147. HET
BLOEMPOTJE.**

28-03-2026

Het zou heel gemakkelijk zijn om te vertellen dat ik een potje had waarvan ik niet wist waarvoor het werd gebruikt. Maar eerlijk duurt het langst. Ik wist al van jongs af aan perfect waarvoor zo'n wit geëmailleerd potje met ophangoog, tuitje en rubberen slangetje diende. Het hoorde bij de hygiëne van vroeger, toen irrigatiepotten heel gewone gebruiksvoorwerpen waren voor intieme spoelingen en soms ook voor de darmen.

Vandaag zie je ze niet meer in de winkelrekken, hoewel er ongetwijfeld mensen zijn die zo'n charmant potje meteen zouden meenemen, dat wil zeggen, als ze wisten waar ze het konden kopen.

Toch vond ik dit exemplaar té mooi en té bijzonder om weg te zetten als een reliek uit een andere tijd. Het had iets charmants, bijna decoratiefs, iets dat riep: *'hang mij op, er past een plantje in mij'*. Zo kreeg de medische irrigator in mijn huishouden een nieuw leven: ik hing het aan de muur en zette er planten in. Hokus-pokus-pats, het oude potje begon aan een nieuwe carrière.

Tot de dag kwam waarop ik besloot op te ruimen. Bloemen, planten, potgrond, gieters, sproeiers... het werd me allemaal wat te veel. En toen stond ik daar met dat potje in mijn handen. Weggooien? Dat voelde alsof ik een klein stukje geschiedenis bij het grofvuil zette.

En terwijl ik het vasthield, vroeg ik me af wat het er zelf van zou denken. Waarschijnlijk iets als: *'O neen..., ze gaat me wegdoen. Maar ik kan nog mee, echt waar. Ik kan nog dienen, ik ben nog niet op. Laat me nog even hangen. Gooi mij alsjeblieft niet weg.'*

En met die gedachte in mijn hoofd kon ik het onmogelijk nog naar het grofvuil brengen. Neen, ik gooi erfstukken niet zomaar weg. Ik heb het Lambotte Museum in Antwerpen

gecontacteerd en tot mijn grote verbazing werd het potje persoonlijk opgehaald en met het nodige respect naar het museum gebracht.

Binnenkort krijgt het daar een plaats in de collectie. Ik ben er enorm trots op.

Museum voor de Geschiedenis van de Gezondheidszorg

Lambotte Museum - Heilige Geeststraat 21 - Antwerpen

www.museumgeneeskunde.be

En het mooiste van al?

Ik kan het gewoon gaan bezoeken wanneer ik wil. Mijn bloempotje, nu een heus museumstuk. Wie had dat ooit gedacht? Ik zeker niet, maar het bloempotje ook niet.

En daarom beste lezers: wees voorzichtig met oude dingen. Ze zijn niet altijd nutteloos. Soms wachten ze gewoon geduldig tot iemand ze opnieuw laat stralen. En voor je het weet, staat jouw 'waardeloos rommeltje' te blinken in een museum.

<https://www.hakketak.be/blog/>

FRIEDA GOOVAERTS

In ons park

2026, onze parkgrafitteurs zijn bij de tijd

Hoe spelen deze 'Banksys' het toch klaar om nooit gezien te worden.

De snoeiers waren weer 'in town'

Een team van 16 boomverzorgers vormt een aparte tak binnen de Groendienst van de Stad.

Bomen worden eerst van tevoren gecontroleerd met een visuele inspectie en alles wordt geregistreerd. Risico's zoals omwaaien of afbreken van takken moeten voorkomen worden, vooral boven de vele paden in het park. Monique van de Residentie Hertogenpark is daar erg bezorgd over.

Boomverzorging is een zeer gespecialiseerd vak en vereist specifieke materialen en uitrusting. Ik vang op: access lijnen, wrench, wrijvingsknoop...

Hoe gaat alles in zijn werk? Met een enorme katapult (middelste foto) worden lijnen over takken geschoten. Het is fascinerend om te zien hoe ze vervolgens de klimlijn gebruiken om met lopende bewegingen boven te raken.

Als de snoeiërs eenmaal boven zijn hebben ze een betere kijk op dode en gevaarlijke takken en maken beslissingen. Er blijft altijd iemand beneden staan om hen in de gaten te houden.

De klimmers moeten zichzelf blijven ontwikkelen met veel training. Ze werken zelfstandig of zijn o.a. te vinden bij de brandweer. Ik had hen moeten vragen of ze al ooit aan Cirque du Soleil hebben gedacht.

PS Op een paadje in het park langs de Residentie Hertogenpark vraagt een fietser: "Weet u hoe laat het is?" Een vrouwenarm wordt ontbloot en de fietser stuift vervolgens weg met de gouden armband die zichtbaar werd. Omdat de dame meteen haar buitenalarm kon activeren was de politie snel bij haar.

NELLY BONGERS

Fotohoek

In de buurt

Antwerp Expo

Antwerp Expo, op zaterdag 9 en zondag 10 mei organiseert de Mineralogische Kring Antwerpen (MKA) voor de **50ste maal** de internationale beurs **Minerant** voor mineralen, edelstenen, fossielen, juwelen en "objects d'art". Er is een bar en er zijn zitplaatsen voorzien.

Al vanaf de eerste editie in 1975, kwam bijna de helft van de standhouders uit het buitenland: toen vooral uit Duitsland,

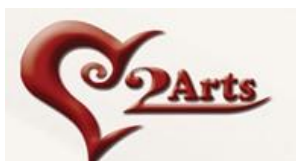
Nederland en Frankrijk. Nu is de internationalisering veel groter met exposanten uit heel Europa tot Peru en China. Met circa 100 standhouders en 45 m tafels is **de 2-daagse beurs een van de belangrijkste in België.**

de Singel – Love²Arts

Uiteraard kent u de Singel en de Love²Arts Gallery beiden in de Desguinlei.

Ze hebben zo'n uitgebreid cultureel programma dat het niet in onze buurtkrant past maar een bezoekje aan hun website loont zeker de moeite. Gewoon even op het logo klikken.

DE SINGEL

Kunst in het Provinciehuis - Poolgebieden en Oceanen: Spiegel van een Veranderend Klimaat

di 10 mrt '26 tot ma 31 aug '26, van 09:00 uur tot 17:30 uur

Fotograaf en ontdekkingsreiziger Christian Clauwers neemt je in de tuin van het Provinciehuis mee op een visuele reis door de fascinerende wereld van de poolgebieden en oceanen.

Ben je nieuwsgierig naar de natuur en de impact van klimaatverandering? Fotograaf en ontdekkingsreiziger Christian Clauwers neemt je mee op een visuele reis door de fascinerende wereld van de poolgebieden en oceanen.

Deze lente en zomer kun je zijn werk bewonderen tijdens een openluchtfototentoonstelling in de tuin van het Provinciehuis. De tentoonstelling wordt georganiseerd in samenwerking met vzw Society for Environmental Awareness. Meer info over de werken vind je via de [website](#).

Praktische informatie

- Looptijd fototentoonstelling: van 10 maart 2026 tot en met 31 augustus 2026
- De tentoonstelling is te bezoeken van zonsopgang tot zonsondergang
- Prijs: gratis

47

Over de fotograaf

Christian Clauwers is een gepassioneerd documentair fotograaf die al meer dan tien jaar wereldwijd de gevolgen van klimaatverandering vastlegt. Hij is ambassadeur van het Klimaatpact van de Europese Unie, fellow van The Explorers Club en medeoprichter van het Arctic World Archive. Zijn missie is om ons milieubewustzijn te vergroten door middel van indrukwekkende beelden en verhalen die ons aanzetten tot actie.

Wandelconcerten Sint Laurentius

Volg de link op de datum voor het aangeboden programma

Donderdag 7 Mei

Fanny Van Coninckxloey (harp)

Rani Janssens (mezzosopraan), Thalia De Clercq (sopraan)

Donderdag 4 Juni

Anima duo (harp en fluit)

Activiteiten buurthuis Unik

Klik even op het logo voor meer info

Het Koetshuis

In het koesthuis valt heel wat te beleven.
Check de kalender via deze link
harmoniewijk.be.

januari 2026

zaterdag 3 19u00
Barmonie Nieuwjaarsborrel
gratis

woensdag 7 20u00
**Chad McCullough
– Bram Weijters Quartet**
Jazzconcert gratis mits inschrijving

zondag 18 9u30
Parelende Passages uit de Barok
Klassiek concert €12,50 pp mits inschrijving

vrijdag 23 20u00
Satie & Compagnie
Muziektheater gratis mits inschrijving

vrijdag 30 17u00
Barmonie Gamenight
Spelconsoles en gezelschapsspellen gratis

februari 2026

zondag 1 9u30
Italiaanse Ochtend Jazz Trio
Ontbijtconcert €12,50 pp mits inschrijving

woensdag 4 20u00
**Gregory Frateur sings
Billie Holiday and then some**
Jazzconcert gratis mits inschrijving

zaterdag 14 9u30
Lady en de Vagebond
Kids filmochtend gratis

donderdag 26 20u00
De Krim als twistappel
Interview gratis mits inschrijving

vrijdag 27 17u00 (start Bingo 19u30)
Barmonie Bingo
Barmonie = gratis, Bingo = €2 per kaart

maart 2026

zondag 1 9u30
Artois Jazz Trio
Ontbijtconcert €12,50 pp mits inschrijving

woensdag 4 20u00
Cannonball Adderley Tribute Jazz Quintet
Jazzconcert gratis mits inschrijving

Het Koetshuis - Harmoniestraat 27
Bij gratis concerten, theater en voordrachten wordt een vrije financiële bijdrage geapprecieerd. We komen rond met "de hoed".
inschrijven: harmoniewijk@gmail.com
harmoniewijk.be · www.facebook.com/Harmoniewijk

vrijdag 27 17u00 (kaas en wijn 18u00)
Le Barmonie Kaas- & wijnavond
Barmonie = gratis, Kaas & wijn = €25 pp mits inschrijving

april 2026

zondag 5 9u30
Guy Vaerendonck Jazz Trio
Ontbijtconcert €12,50 pp mits inschrijving

woensdag 8 20u00
Seba Colson Quintet
Jazzconcert gratis mits inschrijving

donderdag 23 20u00
Het verhaal van de Europese Unie
Voordracht door Henderik Vos gratis mits inschrijving

vrijdag 24 17u00 (quiz 19u30)
Barmonie Quiz
Barmonie = gratis, Quiz = €10 per ploeg mits inschrijving

mei 2026

zondag 3 9u30
**Ben Van Bortel Manouche Jazz
Quartet**
Ontbijtconcert €12,50 pp mits inschrijving

woensdag 6 20u00
BFF Trio
Jazzconcert gratis mits inschrijving

vrijdag 29 17u00
Barmonie Buurtfeest
gratis

zaterdag 30 9u30
Toy Story
Kids filmochtend gratis

zaterdag 30 13u00
Opendeurdag FRAME
Verbinden door kunst gratis dankzij de Burgerbegroting

juni 2026

woensdag 3 20u00
Piet's Special Jazzconcert
Jazzconcert gratis mits inschrijving

zondag 7 9u30
Kamer Jazz Trio
Ontbijtconcert €12,50 pp mits inschrijving

vrijdag 26 17u00
Barmonie
Buurtcafé gratis

Meer info over de buurtkring en zijn activiteiten?
Of heeft u ook wat te delen met de buurt?

inge.melis@nottebohm.be

Buurtcoach Inge Melis
0485 23 05 31

